

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 3206
Ημερομ. Κατάθεσης: 31/8/2026

ΑΝΑΦΟΡΑ

Αθήνα, 8/8/2026

Της: Αθανασίου Μαρίας, Βουλευτού Β΄2 Δυτικού Τομέα Αθηνών

ΠΡΟΣ: Τον κ. Υπουργό Υγείας

ΘΕΜΑ: «Αίτημα να ενημερωθώ σχετικά με το αν υπάρχει η πρόθεση νομοθετικής και κανονιστικής παρέμβασης για την άμεσα προσεχώς πλήρη απαλλαγή από τη φαρμακευτική συμμετοχή των ατόμων με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος»

Κύριε Υπουργέ,

Ενώσεις πολιτών και σύλλογοι που δρουν υπέρ των ατόμων με αυτισμό, όπως ο Σύλλογος Φίλων Παιδιών, Εφήβων, Ενηλίκων ΑμεΑ και όλων των παιδιών με την επωνυμία «Εθελοντούμε», η Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία «Αβάλη», ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Ατόμων στο Φάσμα του Αυτισμού της Βέροιας με την επωνυμία «Μέριμνα Ατόμων με Αυτισμό» (Μ.Α.μ.Α.), ο Πανελλήνιος Σύλλογος Γονέων, Κηδεμόνων και Φίλων Ατόμων με Αυτισμό και Ειδικές Ανάγκες «Η Αγία Σκέπη», ο Σύλλογος Γονέων, Κηδεμόνων και Φίλων Ατόμων με Αυτισμό και Παρεμφερείς Αναπηρίες Βορείου Τομέα Αθηνών με την επωνυμία «Φάσμα Αγάπης», ο Σύλλογος Γονέων, Κηδεμόνων και Φίλων Αυτιστικών Ατόμων με την επωνυμία «Ανθιζω», ο Σύλλογος Οικογενειών, Φίλων και Ατόμων στο Φάσμα του Αυτισμού με την επωνυμία «ΣΟΜΣΙΤΥΑ», το Σωματείο «Κραυγή ΑμεΑ», η Ένωση πολιτών "Parenting", η Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία «Ποσειδωνία - Δράσεις για Ευάλωτες Ομάδες», η Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία «Ο Κόσμος του Πάρη» και το Ινστιτούτο Καταναλωτών για το Νότιο Αιγαίο ("INKA12"), σε επιστολή που απηύθυναν προς το μέρος σας, την οποία μας κοινοποίησαν και την οποία επισυνάπτουμε στην παρούσα, έθεσε υπόψη σας τις συνθήκες δριμείας επιβάρυνσης των γονέων και των προστατών ατόμων με βαριά μορφή Διαταραχής Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ), που είναι κάτοχοι πιστοποιημένου ποσοστού αναπηρίας άνω του 80% και όχι μόνο, όσον αφορά στην αγορά φαρμάκων προς εξομάλυνση ανεπιθύμητων συμπτωμάτων που συνοδεύουν την εν λόγω αναπηρία.

Οι εκπρόσωποι των ανωτέρω ενώσεων πολιτών τόνισαν στην ως άνω επιστολή την ιδιαίτερη βαρύτητα της ανάγκης ελάφρυνσης του οικονομικού φόρτου που προκύπτει από την επιβάρυνση των γονέων και των προστατών των αυτιστικών ατόμων με έξοδα συμμετοχής στην αγορά των σχετιζόμενων με τα συμπτώματα του αυτισμού φαρμακευτικών σκευασμάτων, καθώς: **(α)** Η Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος συνιστά χρόνια, δια βίου και μη ιάσιμη νευρο - αναπτυξιακή διαταραχή. **(β)** Ο αυτισμός περιλαμβάνεται στις παθήσεις για τις οποίες η διάρκεια αναπηρίας καθορίζεται επ' αόριστον, δυνάμει της απόφασης του Υπουργείου Εργασίας, κατ' εφαρμογή του άρθρου 16, παρ. 1, του ν. 3846/2010. **(γ)** Παρά την ανωτέρω αναγνώριση της μόνιμης και σοβαρής φύσης της πάθησης, δεν προβλέπεται αντίστοιχη πλήρης φαρμακευτική κάλυψη, σε αντίθεση με άλλες βαριές και χρόνιες

παθήσεις. **(δ)** Τα φάρμακα που χορηγούνται σε άτομα με μέτρια και βαριά μορφή αυτισμού (ενδεικτικά αριπιπραζόλη, ρισπεριδόνη κ.ά.) δεν αποτελούν προαιρετική θεραπεία αλλά αναγκαία ιατρική παρέμβαση για τη διαχείριση σοβαρών συμπτωμάτων που συχνά εμφανίζονται στα εν λόγω, όπως η επιθετικότητα, οι αυτοτραυματισμοί, τα ψυχωσικά στοιχεία, η σοβαρή διέγερση και οι διαταραχές συμπεριφοράς. **(ε)** Οι οικογένειες ατόμων με βαριά αναπηρία επιβαρύνονται ήδη υπέρμετρα με δαπάνες θεραπειών, ειδικής αγωγής, φροντίδας, υποστηρικτικών δομών και συνοδών, γεγονός που καθιστά την επιπρόσθετη επιβάρυνσή τους με φαρμακευτικές δαπάνες δυσανάλογη ως προς το εισόδημά τους και κοινωνικά άδικη.

Κατόπιν των ανωτέρω, είναι προφανές ότι δημιουργείται ζήτημα ουσιαστικής άνισης μεταχείρισης εις βάρος ατόμων με βαριά μορφή αυτισμού, ιδίως σε περιπτώσεις πιστοποιημένης αναπηρίας άνω του 80%, καθώς δε διασφαλίζονται ευνοϊκοί όροι πρόσβασης για τα ως άνω άτομα με αναπηρία στην αναγκαία για την υγεία τους φαρμακευτική αγωγή. Για τους λόγους αυτούς αιτούμαι να ενημερωθώ: **1)** Σχετικά με το αν προτίθεστε να επανεξετάσετε, άμεσα, το ισχύον καθεστώς φαρμακευτικής συμμετοχής για άτομα με ΔΑΦ και υψηλό ποσοστό αναπηρίας. **2)** Σχετικά με το αν προτίθεστε να θεσπίσετε νομοθετικά και κανονιστικά την πλήρη απαλλαγή, όχι μόνο από τη θεσμοθετημένη συμμετοχή αλλά και από τη διαφορά ασφαλιστικής - λιανικής τιμής στα φάρμακα που χορηγούνται για τη διαχείριση συμπτωμάτων της ΔΑΦ. **3)** Σχετικά με το αν προτίθεστε να λάβετε την αναγκαία μέριμνα για την ένταξη των ατόμων με βαριά μορφή αυτισμού στις κατηγορίες των χρονίως πασχόντων που απολαμβάνουν πλήρους φαρμακευτικής κάλυψης. **4)** Σχετικά με το αν προτίθεστε να λάβετε την αναγκαία μέριμνα για τη θέσπιση της δυνατότητας αποζημίωσης προς τους δικαιούχους των φαρμάκων που χορηγούνται εκτός εγκεκριμένων ενδείξεων μέσω απλοποιημένης διαδικασίας προέγκρισης, όπου αυτό απαιτείται για ασθενείς με ΔΑΦ.

Με δεδομένα όλα τα παραπάνω και αφού λάβετε υπόψη τα αναφερόμενα στη συνημμένη σχετική επιστολή, σας παρακαλώ, να τα εξετάσετε και να αποφανθείτε σχετικά.

Η Αναφέρουσα Βουλευτής

Αθανασίου Μαρία

Επισυνάπτεται: Η παραπάνω αναφερόμενη επιστολή

Προς: Υπουργείο Υγείας

Κοινοποίηση:

- ΕΟΠΥΥ – Διεύθυνση Φαρμάκου
- ΕΟΠΥΥ – Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού

Θέμα: Αίτημα νομοθετικής και κανονιστικής παρέμβασης για πλήρη απαλλαγή από φαρμακευτική συμμετοχή ατόμων με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος και υψηλό ποσοστό αναπηρίας

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ

Αξιότιμοι κύριοι / κυρίες,

Με την παρούσα επιστολή επιθυμούμε να θέσουμε υπόψη σας σοβαρό ζήτημα εφαρμογής της ισχύουσας φαρμακευτικής νομοθεσίας, το οποίο αφορά άμεσα άτομα με βαριά μορφή Διαταραχής Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ), πιστοποιημένο ποσοστό αναπηρίας άνω του 80%, καθώς και τις οικογένειές τους.

Σύμφωνα με τις απαντήσεις των αρμόδιων υπηρεσιών του ΕΟΠΥΥ και της Διεύθυνσης Φαρμάκου του Υπουργείου Υγείας, η μηδενική συμμετοχή στη φαρμακευτική αγωγή δεν συνδέεται με το ποσοστό αναπηρίας, αλλά αποκλειστικά με συγκεκριμένες κατηγορίες παθήσεων που προβλέπονται από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο και ειδικότερα:

- την ΚΥΑ ΕΑΛΕ/Γ.Π.οικ.79647/17-10-2018 (ΦΕΚ Β' 4698/19-10-2018),
- το ΦΕΚ Β' 2883/2012 και τις μεταγενέστερες τροποποιήσεις του,
- το ΦΕΚ Β' 1561/21-06-2013,
- το ΦΕΚ Β' 43/15-01-2013,
- καθώς και τις διατάξεις του ν. 4549/2018 και του ν. 4368/2016.

Περαιτέρω, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 10186/2024 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 1126/16-02-2024), προβλέπεται ανώτατο όριο επιβάρυνσης από διαφορά ασφαλιστικής – λιανικής τιμής ύψους 20 ευρώ ανά μοναδιαίο σκεύασμα και 3 ευρώ για γενόσημα φάρμακα.

Ωστόσο, παρά την ύπαρξη τυπικά μηδενικής συμμετοχής (0%) σε πολλές συνταγές, οι ασθενείς συνεχίζουν να επιβαρύνονται ουσιαστικά μέσω της διαφοράς

ασφαλιστικής και λιανικής τιμής, γεγονός που στην πράξη αναιρεί τον χαρακτήρα της πλήρους απαλλαγής.

Ενδεικτικά:

- Για το φαρμακευτικό σκεύασμα ABILIFY (δραστική ουσία: αριπιπραζόλη), η οικονομική επιβάρυνση ασφαλισμένου αυξήθηκε από 25,63 € (Φεβρουάριος 2026) σε περίπου 41 € (Απρίλιος 2026), παρά τη διατήρηση μηδενικής θεσμοθετημένης συμμετοχής.
- Σε άλλες περιπτώσεις ασφαλισμένων παρατηρείται μηνιαία επιβάρυνση που υπερβαίνει τα 60 €.

Το πρόβλημα αποκτά ιδιαίτερη βαρύτητα δεδομένου ότι:

1. Η Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος συνιστά χρόνια, δια βίου και μη ιάσιμη νευροαναπτυξιακή διαταραχή .
2. Ο αυτισμός περιλαμβάνεται στις παθήσεις για τις οποίες η διάρκεια αναπηρίας καθορίζεται επ' αόριστον, δυνάμει της απόφασης του Υπουργείου Εργασίας κατ' εφαρμογή του άρθρου 16 παρ. 1 του ν. 3846/2010.
3. Παρά την ανωτέρω αναγνώριση της μόνιμης και σοβαρής φύσης της πάθησης, δεν προβλέπεται αντίστοιχη πλήρης φαρμακευτική κάλυψη, σε αντίθεση με άλλες βαριές και χρόνιες παθήσεις.
4. Τα φάρμακα που χορηγούνται σε άτομα με βαριά μορφή αυτισμού (ενδεικτικά αριπιπραζόλη, ρισπεριδόνη κ.ά.) δεν αποτελούν προαιρετική θεραπεία αλλά αναγκαία ιατρική παρέμβαση για τη διαχείριση σοβαρών συμπτωμάτων, όπως επιθετικότητα, αυτοτραυματισμοί, ψυχωσικάστοιχεία, σοβαρή διέγερση και διαταραχές συμπεριφοράς.
5. Οι οικογένειες ατόμων με βαριά αναπηρία επιβαρύνονται ήδη υπέρμετρα με δαπάνες θεραπειών, ειδικής αγωγής, φροντίδας, υποστηρικτικών δομών και συνοδών, γεγονός που καθιστά την πρόσθετη φαρμακευτική επιβάρυνση δυσανάλογη και κοινωνικά άδικη.

Κατόπιν των ανωτέρω, θεωρούμε ότι δημιουργείται ζήτημα ουσιαστικής άνισης μεταχείρισης εις βάρος ατόμων με βαριά μορφή αυτισμού, ιδίως σε περιπτώσεις πιστοποιημένης αναπηρίας άνω του 80%, καθώς δεν διασφαλίζεται ισότιμη πρόσβαση στην αναγκαία φαρμακευτική αγωγή.

Για τους λόγους αυτούς αιτούμαστε:

1. Την άμεση επανεξέταση του ισχύοντος καθεστώτος φαρμακευτικής συμμετοχής για άτομα με ΔΑΦ και υψηλό ποσοστό αναπηρίας.
2. Τη νομοθετική ή κανονιστική πρόβλεψη πλήρους απαλλαγής όχι μόνο από τη θεσμοθετημένη συμμετοχή αλλά και από τη διαφορά ασφαλιστικής – λιανικής τιμής για τα φάρμακα που χορηγούνται για τη διαχείριση συμπτωμάτων της ΔΑΦ.
3. Την ένταξη των ατόμων με βαριά μορφή αυτισμού στις κατηγορίες χρονίως πασχόντων που απολαμβάνουν πλήρους φαρμακευτικής κάλυψης.
4. Την έκδοση ειδικής ερμηνευτικής εγκυκλίου ή σχετικής νομοθετικής ρύθμισης προς αποκατάσταση της υφιστάμενης ανισότητας.

5. Την εξέταση δυνατότητας αποζημίωσης φαρμάκων που χορηγούνται εκτός εγκεκριμένων ενδείξεων μέσω απλοποιημένης διαδικασίας προέγκρισης, όπου αυτό απαιτείται για ασθενείς με ΔΑΦ.

Η προστασία της υγείας και της αξιοπρεπούς διαβίωσης των ατόμων με βαριά αναπηρία αποτελεί συνταγματική υποχρέωση της Πολιτείας, σύμφωνα με τα άρθρα 21 και 25 του Συντάγματος, καθώς και με τις αρχές της ισότητας και της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Παρακαλούμε για τις άμεσες ενέργειές σας και την ενημέρωσή μας σχετικά με τις δυνατότητες θεσμικής και νομοθετικής αντιμετώπισης του ζητήματος.

Ο Σύλλογος Φίλων Παιδιών, Εφήβων, Ενηλίκων ΑμεΑ και όλων των παιδιών «Εθελοντούμε» παραμένει στη διάθεσή σας για κάθε πληροφορία ή υποστήριξη, με κοινό στόχο την έγκαιρη και ισότιμη εκπαίδευση των παιδιών με αναπηρία.

Οι παρακάτω φορείς συνυπογράφουν και στηρίζουν το παρόν αίτημα :

- ΑΜΚΕ «Αβαλη»
- Μέριμνα Ατόμων με Αυτισμό – Μ.Α.μ.Α. (Σύλλογος Γονέων & Κηδεμόνων Ατόμων στο Φάσμα του Αυτισμού Βέροια)
- Πανελλήνιος Σύλλογος Γονέων, Κηδεμόνων και Φίλων Ατόμων με Αυτισμό και Ειδικές Ανάγκες «Η Αγία Σκέπη»
- Σύλλογος Γονέων, Κηδεμόνων και Φίλων Ατόμων με Αυτισμό και Παρεμφερείς Αναπηρίες Βορείου Τομέα Αθηνών «Φάσμα Αγάπης»
- Σύλλογος Γονέων, Κηδεμόνων και Φίλων Αυτιστικών Ατόμων «Ανθιζω»
- Σύλλογος Οικογενειών, Φίλων και Ατόμων στο Φάσμα του Αυτισμού «ΣΟΜΣΙΤΥΑ»
- Σωματείο «Κραυγή ΑμεΑ»
- Parenting NGO
- ΑΜΚΕ «Ποσειδωνία – Δράσεις για Ευάλωτες Ομάδες»
- ΑΜΚΕ «Ο Κόσμος του Πάρη»
- Ινστιτούτο Καταναλωτών INKA12

Με εκτίμηση,

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Φίλων Παιδιών, Εφήβων, Ενηλίκων ΑμεΑ και όλων των παιδιών «Εθελοντούμε»